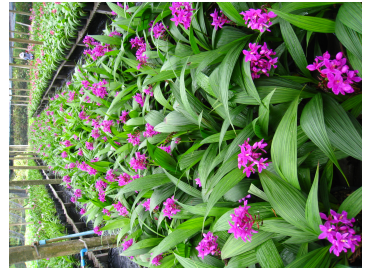

กล้วยไม้ดินใบหมากพันธุ์สยามสิรินธร

ข้อมูลเมื่อวันที่ 29 ก.ย. 2568

ประวัติ

กล้วยไม้ดินใบหมาก Spa-Hy-03-50 เป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกจากลูกผสมระหว่างแม่พันธุ์ Spa-48-03 ลักษณะเด่น ออกดอกเร็ว ดอกมีขนาดใหญ่ มีจำนวนดอกต่อช่อและจำนวนช่อต่อกระถางมาก กับพ่อพันธุ์ Spa-48-01 ลักษณะเด่น ดอกมีสีม่วงเข้ม ก้านช่อดอกสั้น ทรงพุ่มเตี้ย โดยปี พ.ศ. 2549 - 2552 สืบสวนพันธุ์กล้วยไม้ดินใบหมากจากแหล่งธรรมชาติ แหล่งการค้า

และสวนเกษตรกรจากจังหวัดกรุงเทพฯ เชียงใหม่ เชียงราย กาญจนบุรี นครปฐม ระยอง และศรีสะเกษ รวบรวมได้ 92 ต้นพันธุ์ เมื่อนำมาปลูกที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย คัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ไว้ 13 ต้น จากนั้นนำมาผสมข้ามโดยไม่มีกรรมแผนการผสมพันธุ์ได้ลูกผสม 35 คู่ผสม เมื่อนำไปเพาะเลี้ยงในสภาพปลอดเชื้อมีเพียง 20 คู่ผสม ที่สามารถเจริญเติบโตและออกปลูกได้

หลังจากนั้นคัดเลือกพันธุ์ตามแผนการคัดเลือกสายต้น (clonal selection) ครั้งที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2555 ปลูกลูกผสมกล้วยไม้ดินใบหมากจำนวน 2,025 ต้น จาก 20 คู่ผสม พิจารณาจาก การเจริญเติบโตของต้นและลักษณะดอก คัดเลือกไว้ 36 สายพันธุ์ จาก 17 คู่ผสม ครั้งที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2558 ประเมินความสม่ำเสมอและความสามารถในการขยายพันธุ์ โดยแยกกอสายพันธุ์ที่คัดเลือกและปลูกเป็นแถว ปีที่ 1 ปลูกจำนวน 5 กระถาง ปีที่ 2 และ 3 ปลูกจำนวน 10 กระถาง ร่วมกับการขยายพันธุ์ด้วยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ คัดเลือกไว้ 10 สายพันธุ์ จาก 9 คู่ผสม ได้แก่ Spa-Hy-02-13, Spa-Hy-03-50, Spa-Hy-06-01, Spa-Hy-06-15, Spa-Hy-06-24, Spa-Hy-13-09, Spa-Hy-14-07, Spa-Hy-17-12, Spa-Hy-18-24 และ Spa-Hy-23-01

การปลูกเปรียบเทียบพันธุ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2560 วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ มี 4 ซ้ำ 12 กรรมวิธี ได้แก่ สายพันธุ์ที่คัดเลือก 10 สายพันธุ์ เปรียบเทียบกับพันธุ์การค้า ได้แก่ พันธุ์พราวชมพู ไมกระถางขนาดเล็ก และพันธุ์ม่วงทองผาภูมิ ไมกระถางขนาดกลาง ดำเนินการที่ศูนย์วิจัย พืชสวนเชียงราย ร่วมกับการทดสอบความพึงพอใจของผู้บริโภค พบว่า สายพันธุ์ Spa-Hy-03-50 เหมาะสำหรับการผลิตเป็นไมกระถางขนาดเล็ก แตกกอดี ออกดอกเร็ว ดอกเป็นกระจุกอยู่ที่ปลายช่อ กลีบดอกสีม่วงเข้ม ความยาวก้านช่อสั้น อยู่เสมอทรงพุ่ม ตั้งตรงและแข็งแรง จำนวนดอกมากกว่าพันธุ์พราวชมพู และ ม่วงทองผาภูมิ ผู้บริโภคพึงพอใจเป็นลำดับที่ 1 จึงเสนอขอรับรองเป็นพันธุ์แนะนำ กล้วยไม้ดินใบหมาก พันธุ์ กวก. เชียงราย 1

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงพุ่มกว้าง 42.20 เซนติเมตร สูง 25.50 เซนติเมตร ใบเดี่ยว สีเขียว รูปยาวรี ขนาดใบ กว้าง 4.80 เซนติเมตร ยาว 28.80 เซนติเมตร โคนใบสอบเรียว ขอบใบเรียบ ปลายใบเรียวแหลม แผ่นใบมีรอยพับจีบเป็นร่อง จำนวนต้น 6.03 ต้นต่อกระถาง ช่อแบบกระจะ ก้านช่อดอกสั้น ตั้งตรงและแข็งแรง ความยาวช่อดอก 22.03 เซนติเมตร ดอกกระจุกอยู่ปลายช่อ จำนวนช่อดอก 4.50 ช่อต่อกระถาง โคนก้านช่อดอกมีกาบรองดอกสีม่วงออกแดง ดอกทยอยบานจากโคนไปปลายช่อ จำนวนดอก 44.00 ดอกต่อช่อ ดอกสมบูรณ์เพศ สมมาตรด้านข้าง ขนาดดอก 3.48 เซนติเมตร ก้านดอกและรังไข่สีม่วงเข้ม กลีบเลี้ยงและกลีบดอกรูปยาวรีคล้ายกันสีม่วงเข้ม กลีบปากและเส้าเกสรสีม่วง โคนกลีบปากส่วนกลางมีตุ่มเนื้อเยื่อสีเหลือง อยู่กลางดอกชัดเจน

ชื่อพืชที่รับรอง

กล้วยไม้ดินใบหมากพันธุ์สยามสิรินธร

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ภาคกลาง ได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม และภาคใต้ ได้แก่ สุราษฎร์ธานี และตรัง

ข้อควรระวัง/ข้อจำกัด

ระมัดระวังป้องกันและกำจัดโรคเน่าดำและโรคใบจุด หากพบอาการโรคเน่าดำให้รีบนำออกไปทำลายนอกแปลง และพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช

หน่วยงานเจ้าของพันธุ์

ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน

วันที่รับรอง วัน/เดือน/ปี

ประเภทพันธุ์

พันธุ์แนะนำ

ลักษณะเด่น

1. อายุดอกแรกบาน 93.92 วัน เร็วกว่าพันธุ์พราวชมพู 49.38 วัน และพันธุ์ม่วงทองผาภูมิ 72.30 วัน
2. จำนวนช่อดอกต่อกระถาง 4.50 ช่อ ใกล้เคียงพันธุ์พราวชมพูน้อยกว่าเพียง 0.62 ช่อ แต่มากกว่า พันธุ์ม่วงทองผาภูมิ 1.38 ช่อ
3. ความยาวช่อดอก 22.03 เซนติเมตร ช่อดอกสั้นเหมาะสำหรับผลิตไม้กระถางขนาดเล็ก สั้นกว่า พันธุ์พราวชมพู 5.80 เซนติเมตร และพันธุ์ม่วงทองผาภูมิ 14.44 เซนติเมตร
4. จำนวนดอกต่อช่อ 44.00 ดอก มากกว่าพันธุ์พราวชมพู 13.47 ดอก และพันธุ์ม่วงทองผาภูมิ 4.15 ดอก
5. การจัดเรียงตัวของใบรูปร่างสวยงามเป็นระเบียบ สมมาตร ต้นกะทัดรัด แตกกอดี ก้านช่อดอกตั้งตรงและแข็งแรง ดอกกระจุกแน่นที่ปลายช่อ

ประเภทพืช

พืชสวน